

Sociologija grada II

Tematska jedinica

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

Sociologija grada II

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

Složenost sadržaja koji stoji iza samog pojma grada govori da pristup razumijevanju urbanog života nije jednodimenzionalan. Urbani život sam po sebi je specifičnost složena od niza detalja koji se mogu uočiti, na različitim nivoima.

Sociologija grada II

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

Pristup definisanju urbanog života moguć je iz dva pravca. Prvi je makro nivo gdje se putem fenomena urbanizacije objašnjavaju svi prostorni, širi društveni, politički i ekonomski procesi. Ovaj pristup je u sociologiji poznat u okviru ljudske ekologije.

Sociologija grada II

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

Drugi pristup je onaj koji urbani život posmatra u okviru „urbanizma kao načina života“ - mikro nivo. U žiži ovog pristupa su grupe i pojedinci. Ovaj pristup prvenstveno se interesuje za psihološku, kulturnu i socijalnu razgranatost života u gradu.

Sociologija grada II

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

Holistički koncept urbanog života zahtijeva odgovore o svim relevantnim pitanjima mjesta, uzroka i posljedica društvenih pojava koje karakterišu urbanu civilizaciju.

Sociologija grada II

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

Funkcionisanje urbanog života - manifestacije življenja u nekoj sredini mnogobrojne su i raznovrsne. Prilikom razumijevanja obelježja gradskog načina življenja potrebno je voditi računa o :(a)vremenskom kontekstu u kome se grad razlikuje od svog okruženja i (b) o kulturno-genetičkim obelježjima zajednice.

Sociologija grada II

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

Grad je velika pozornica društvenog raslojavanja, naročito onog njegovog segmenta koji proizilazi iz trajne istorijske podijeljenosti na siromašne i bogate. Grad je mjesto gdje se kreira veliki broj novih zanimanja koja, na posredan način "proizvode" nove oblike urbanog ponašanja. Ulaskom razvijenih zemalja u fazu postindustrijskog razvoja, razvijanjem i primjenom novih tehnologija, odnosno stvaranjem informatičkog društva, grad postaje mjesto gdje se pojavljuju nova zanimanja.

Sociologija grada II

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

Ta nova zanimanja, odnosno njihovi akteri, bivaju važni elementi u procesu akceleracije urbanog života. Anatomija urbanog načina življenja: grad je pozornica različitosti, mnoštva aktivnosti, intenzivnih manifestacija kolektivnog ponašanja i veoma snažnog spleta društvenih interakcija. Ljudi na otvorenim javnim prostorima najbolji su primjer kako se prostor koristi i kako u prostoru grada oni iskazuju svoje mjesto u njemu.

Sociologija grada II

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

U svakom socijalnom agregatu, odvija se život koji je direktna refleksija urbanog okruženja aktera. Grad kao fenomen mnogoljudnog zajedničkog življenja po svojoj prirodi predstavlja najširi društveni okvir za sve pojedince, grupe i stilove življenja.

Sociologija grada II

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

Jedno od istorijskih, prirodnih svojstava grada je heterogenost njegovih stanovnika, složena isprepletanost društvenih veza i pluralizam društvenih veza i pluralizam društvenih odnosa i uloga. Položaj manjina na gradskoj sceni čita se u mnogim segmentima funkcionisanja društva: počevsi od obrazovanja i radnih mjesta do političke participacije i komunalne problematike.

Sociologija grada II

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

Sociologija grada je zainteresovana da ulogu manjina posmatra prvenstveno kroz njihovu poziciju u gradskim funkcionalnim agregatima. Gradske scene: u novijoj američkoj sociologiji grada postoji interesantan pristup u posmatranju obelježja gradskog života putem „scena“ koje se odvijaju na gradskoj pozornici. Dž. Džekobs je insistirala na sociološkom posmatranju grada „otvorenih očiju“. Ovakva „neklasifikovana“ tehnika od koristi je da bi se razumjela slika svakodnevice savremenog grada.

Sociologija grada II

-Urbani život ili grad kao društveno-organizacioni blok-

Gradskim scenama se nazivaju mjesta zgusnutih kontakata građana, mimo onih koja su data prostorima susjedstva. Dinamika gradskog života obuhvata one „scene“ koje nude određenu posebnost kojom prilikom ljudi u gradu mogu da stupaju u određene društvene odnose. U pitanju su mjesta gdje su ljudi u nekoj vrsti prisnijeg međusobnog odnosa sa događajima. Ljudima koji u tome učestvuju, ovakve „scene“ omogućavaju da se „osjećaju kod kuće i kada nijesu kod kuće“.

Sociologija grada II

Konsultovana literatura:

Marinović-Uzelac, A. (1978). *Socijalni prostor grada*. Zagreb: Sveučilišna naklada Libar.

Pušić, Lj. (1997). *Grad, društvo, prostor: Sociologija grada*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Poglavlje: (str. 245-267).

S.Vujovic, (1998). *Sociologija grada*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Poglavlje: *Urbanizam grada i predgrađa kao način života* (str. 177-194).